

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Καθορισμός αδικημάτων και κυρώσεων σε βάρος φυσικών και νομικών προσώπων για παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου

2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 3	Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ	
Άρθρο 4	Αδικήματα παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης (άρθρα 3, 4 και 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 5	Ποινές για παραβίαση περιοριστικού μέτρου της Ένωσης σε φυσικά πρόσωπα (άρθρα 5, 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 6	Δικαιοδοσία (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 7	Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 8	Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 9	Αναφορά παραβάσεων μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προστασία αναφερόντων προσώπων - Προσθήκη περ. ε) στο άρθρο 4 του ν. 4990/2022 (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 10	Δέσμευση και δήμευση (άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 11	Ειδικά ερευνητικά μέτρα (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 12	Συντονισμός και συνεργασία των αρμοδίων αρχών και υπηρεσιών (άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 13	Διεθνής δικαστική και αστυνομική συνεργασία (άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 14	Στατιστικά στοιχεία (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
Άρθρο 15	Ένταξη του αδικήματος της παραβίασης περιοριστικών μέτρων της Ένωσης στον κατάλογο των αδικημάτων του άρθρου 4 του ν. 4557/2018 (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	

Άρθρο 16	Αίτηση εξαίρεσης πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 και παρ. 1 άρθρου 21 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 17	Υποχρέωση ενημέρωσης του εγκαλούντος για την ανάγκη κατάθεσης παραβόλου και απόρριψη της έγκλησης ελλείψει παραβόλου με μη επιδοτέα πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 53 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 18	Κατ' εξαίρεση αποκλεισμός κατηγορουμένου από την πρόσβαση σε επιμέρους υλικό της δικογραφίας - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 19	Ένταξη στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου των αδικημάτων της βίας κατά δικαστικών προσώπων (άρθρο 167 παρ. 2 ΠΚ), της αθέμιτης επιφροής σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α ΠΚ) και της υπόθαλψης - παρεμπόδισης δικαιοσύνης (άρθρο 231 ΠΚ) - Τροποποίηση άρθρων 115 και 120 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 20	Προσαρμογή του ανώτατου ορίου κάθειρξης στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 286 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 21	Ειδική πρόβλεψη εξόδων σε βάρος κατηγορουμένου που καταδικάστηκε με έκδοση ποινικής διαταγής - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 577 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
Άρθρο 22	Μετακίνηση ιατροδικαστών και νεκροτόμων σε άλλες ιατροδικαστικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 3772/2009
Άρθρο 23	Νομοτεχνικές παρεμβάσεις στις διατάξεις που αφορούν την κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 2664/1998 και άρθρου 59 ν. 5197/2025
Άρθρο 24	Υπαγωγή της εγκατάλειψης ογκωδών αστικών απορριμμάτων στις περιπτώσεις αξιόποινης υποβάθμισης περιβάλλοντος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28 ν. 1650/1986
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 25	Έναρξη ισχύος

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673, προκειμένου να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς εντός της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Άρθρο 2
Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

Αντικείμενο του παρόντος νόμου αποτελεί η καταγραφή των κανόνων σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η λήψη μέτρων αποτελεσματικής διερεύνησης, δίωξης και εκδίκασης, συντονισμού και συνεργασίας των συναρμοδίων αρχών, προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις και ο καθορισμός της διαδικασίας τήρησης και υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικών δεδομένων εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών αρχών.

Άρθρο 3
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «Περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης»: τα περιοριστικά μέτρα που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή του άρθρου 215 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- 2) «κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας που υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- 3) «κεφάλαια»: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικά οφέλη κάθε είδους, στα οποία περιλαμβάνονται ενδεικτικώς:
 - α) μετρητά, επιταγές, χρηματικές απαιτήσεις, συναλλαγματικές, εντολές πληρωμών και άλλα μέσα πληρωμών,
 - β) καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλες οντότητες, πιστωτικά υπόλοιπα, απαιτήσεις και τίτλοι απαιτήσεων,
 - γ) οι δημοσίως διαπραγματεύσιμοι και ιδιωτικώς διαπραγματεύσιμοι τίτλοι και χρεόγραφα, μεταξύ των οποίων οι μετοχές και τα μερίδια, τα πιστοποιητικά που αντιπροσωπεύουν κινητές αξίες, οι ομολογίες, τα γραμμάτια, τα πιστοποιητικά δικαιώματος ανάληψης μετοχών (warrants), οι ομολογίες χρέους και οι συμβάσεις παραγώγων,
 - δ) τόκοι, μερίσματα ή άλλα έσοδα από περιουσιακά στοιχεία ή υπεραξίες που προέρχονται ή δημιουργούνται από περιουσιακά στοιχεία,
 - ε) πιστώσεις, δικαιώματα συμψήφισμάν απαιτήσεων, εγγυήσεις, εγγυητικές επιστολές ή άλλες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις,
 - στ) πιστωτικές επιστολές, φορτωτικές, πωλητήρια συμβόλαια,
 - ζ) έγγραφα που αποδεικνύουν συμμετοχή σε κεφάλαια ή σε χρηματοοικονομικούς πόρους,
 - η) κρυπτοστοιχεία, όπως ορίζονται στην περ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150),

- 4) «οικονομικοί πόροι»: τα περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα, που δεν είναι κεφάλαια αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών,
- 5) «δέσμευση κεφαλαίων»: η παρεμπόδιση κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής ή χρήσης κεφαλαίων ή πρόσβασης σε κεφάλαια ή διατραγμάτευσης κεφαλαίων που μπορεί να οδηγήσει σε μεταβολή ως προς τον όγκο, το ποσό, τον τόπο διατήρησής τους, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την κατοχή, τον χαρακτήρα, τον προορισμό ή άλλη μεταβολή η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης χαρτοφυλακίων,
- 6) «δέσμευση οικονομικών πόρων»: η παρεμπόδιση της χρήσης οικονομικών πόρων για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της πώλησης, της εκμίσθωσης ή της υποθήκευσής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 4

Αδικήματα παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 3, 4 και 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Κάθε πρόσωπο, το οποίο με πρόθεση και κατά παράβαση απαγόρευσης ή υποχρέωσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή που καθορίζεται σε εθνική διάταξη για την εφαρμογή περιοριστικού μέτρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν απαιτείται εθνική εφαρμογή, προβαίνει με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη στην:
 - α) άμεση ή έμμεση διάθεση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέα ή προς όφελός του, κατά παράβαση απαγόρευσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - β) μη δέσμευση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενου προσώπου, οντότητας ή φορέα κατά παράβαση υποχρέωσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - γ) διευκόλυνση της εισόδου κατονομαζόμενων φυσικών προσώπων στην επικράτεια κράτους μέλους, ή της διέλευσής τους από αυτό, κατά παράβαση απαγόρευσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - δ) πραγματοποίηση ή συνέχιση συναλλαγών με τρίτο κράτος, φορείς τρίτου κράτους ή οντότητες ή φορείς που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο κράτος ή από φορείς τρίτου κράτους, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης ή της συνέχισης της εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - ε) εκτέλεση εμπορικών συναλλαγών, εισαγωγή, εξαγωγή, πώληση, αγορά, μεταβίβαση, διαμετακόμιση ή μεταφορά αγαθών, καθώς και παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, τεχνικής συνδρομής ή άλλων υπηρεσιών που σχετίζονται με τα εν λόγω αγαθά, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω πράξης συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

στ) παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή άσκηση χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω πράξης συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ) παροχή υπηρεσιών πέραν εκείνων που αναφέρονται στην περ. στ), όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω πράξης συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

η) καταστρατήγηση περιοριστικού μέτρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω:

ηα) της χρήσης, της μεταβίβασης σε τρίτο ή άλλως διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που βρίσκονται αμέσως ή εμμέσως στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενου προσώπου, οντότητας ή φορέα, και που θα έπρεπε να δεσμευθούν δυνάμει περιοριστικού μέτρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την απόκρυψη των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων,

ηβ) της παροχής ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, για την απόκρυψη του γεγονότος ότι κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας είναι ο τελικός ιδιοκτήτης ή δικαιούχος κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που πρέπει να δεσμευθούν δυνάμει περιοριστικού μέτρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ηγ) της μη συμμόρφωσης κατονομαζόμενου φυσικού προσώπου, ή εκπροσώπου κατονομαζόμενης οντότητας ή φορέα με υποχρέωση που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναφέρει στις αρμόδιες αρχές κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους εντός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο του,

ηδ) της μη συμμόρφωσης με υποχρέωση που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παροχή στις αρμόδιες αρχές πληροφοριών σχετικά με δεσμευμένα κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους, ή πληροφοριών σχετικά με κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους που βρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενων προσώπων, οντοτήτων ή φορέων και που δεν έχουν δεσμευθεί, όταν οι εν λόγω πληροφορίες αποκτώνται κατά την άσκηση επαγγελματικών καθηκόντων,

θ) παραβίαση ή μη εκπλήρωση των όρων αδειών που χορηγούνται από τις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων, οι οποίες, ελλείψει της σχετικής άδειας, αντίκεινται σε απαγόρευση ή περιορισμό που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με τις ποινές που καθορίζονται στο άρθρο 5, κατά περίπτωση.

Για ζητήματα απόπειρας, συμμετοχής και παραγραφής εγκλημάτων και ποινών εφαρμόζονται τα άρθρα 42 έως 49, 111 έως 113 και 118 έως 120 του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα (v. 4619/2019, Α' 95).

2. Η παρ. 1 δεν παράγει καμία υποχρέωση σε δικηγόρους και συμβολαιογράφους, για αναφορά πληροφοριών τις οποίες λαμβάνουν ή αποκτούν από εντολέα τους ή σχετικά με αυτόν κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του ή κατά την εκτέλεση του καθήκοντος υπεράσπισης ή κατά την εκπροσώπησή του σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με την κίνηση ή την αποφυγή τέτοιων διαδικασιών οι οποίες καλύπτονται από το απόρρητο, σύμφωνα με τα άρθρα 371 του Ποινικού Κώδικα, περί παραβίασης επαγγελματικής εχεμύθειας, 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (v. 4620/2019, Α' 96), περί επαγγελματικού απορρήτου των μαρτύρων και 38 του Κώδικα Δικηγόρων (v. 4194/2013, Α' 208), περί απορρήτου και εχεμύθειας δικηγόρου.

3. Η παρ. 1 δεν θεωρείται με κανέναν τρόπο ότι θεμελιώνει ποινική ευθύνη σε περίπτωση παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας σε άτομα που έχουν ανάγκη ή εκτέλεσης δραστηριοτήτων

για την υποστήριξη βασικών ανθρώπινων αναγκών που παρέχονται σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας και της ανεξαρτησίας, σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

Άρθρο 5

Ποινές για παραβίαση περιοριστικού μέτρου της Ένωσης σε φυσικά πρόσωπα (άρθρα 5, 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που καταδικάζεται για τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 4 τιμωρείται:

- α) για την παράβαση που προβλέπεται στις υποπερ. ηγ) και ηδ) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, όταν τα εν λόγω αδικήματα αφορούν κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους αξίας τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος,
- β) για την παράβαση που προβλέπεται στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 4, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ,
- γ) για την παράβαση που προβλέπεται στις περ. α) και β) και στις υποπερ. ηα) και ηβ) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4, με ποινή κάθειρξης έως δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, όταν τα εν λόγω αδικήματα αφορούν κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους αξίας τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος,
- δ) για την παράβαση που προβλέπεται στις περ. δ) έως ζ) και θ) της παρ. 1 του άρθρου 4, με ποινή κάθειρξης έως δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, όταν τα εν λόγω αδικήματα αφορούν αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος,
- ε) για την παράβαση που προβλέπεται στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4, όταν αυτή αφορά είδη που περιλαμβάνονται στον Κοινό Στρατιωτικό Κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή είδη διπλής χρήσης που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βιόθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης (L 206), με ποινή κάθειρξης έως δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, ανεξάρτητα από την αξία των σχετικών ειδών. Σε αυτή την περίπτωση, η πράξη είναι αξιόποινη ακόμα και αν τελέστηκε από αμέλεια, οπότε και τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

2. Αν τα αδικήματα των περ. α), γ) και δ) της παρ. 1 αφορούν σε κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους ή αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

3. Αν τα αδικήματα του άρθρου 4 τελέστηκαν:

- α) στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης όπως ορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (L 300),
- β) με χρήση πλαστών ή παραπομένων εγγράφων,
- γ) από επαγγελματία πάροχο υπηρεσιών κατά παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων του εν λόγω επαγγελματία παρόχου υπηρεσιών,
- δ) από δημόσιο υπάλληλο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή από άλλο πρόσωπο κατά την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος,
- ε) υπό συνθήκες που απέφεραν ή αναμενόταν να αποφέρουν σημαντικά οικονομικά οφέλη ή μέσω του αδικήματος αποφεύχθηκαν σημαντικές δαπάνες, άμεσα ή έμμεσα, στον βαθμό που τα εν λόγω οφέλη ή οι εν λόγω δαπάνες μπορούν να καθοριστούν,
- στ) από παραβάτη που κατέστρεψε αποδεικτικά στοιχεία ή προέβη σε εκφοβισμό μαρτύρων ή καταγγελλόντων,
- ζ) από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα που καλύπτονται από την παρ. 1 του παρόντος ή το άρθρο 142Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παραβάσεων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεωρείται επιβαρυντική περίσταση και το ελάχιστο της επαπειλούμενης στερητικής της ελευθερίας ποινής αυξάνεται κατά ένα (1) έτος.

4. Το ελάχιστο όριο των δέκα χιλιάδων (10.000) και το μέγιστο όριο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του παρόντος καλύπτει κατ' επανάληψη ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στις περ. α), β) και δ) έως θ) της παρ. 1 του άρθρου 4, τα οποία συνδέονται και είναι ομοειδή, όταν τα εν λόγω αδικήματα διαπράττονται από τον ίδιο δράστη.

5. Αν ο παραβάτης αποδεδειγμένα παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες, τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην ταυτοποίηση και την προσαγωγή των άλλων παραβατών ενώπιον της δικαιοσύνης ή στην εξεύρεση αποδεικτικών στοιχείων τιμωρείται με μειωμένη ποινή, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα, περί μειωμένης ποινής.

6. Το δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα προς οποιαδήποτε ποινή που επιβάλλεται σε φυσικό πρόσωπο, να επιβάλλει τις παρεπόμενες ποινές των άρθρων 60, περί αποστέρησης θέσεων και αξιωμάτων, 65, περί απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος και 67, περί δημοσίευσης καταδικαστικής απόφασης, του Ποινικού Κώδικα, ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων διάρκειας και είδους ποινής, χρόνου απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος ή αίτησης του παθόντος για τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 60, της παρ. 1 του άρθρου 65 και της παρ. 2 του άρθρου 67 του ιδίου Κώδικα.

Άρθρο 6
Δικαιοδοσία
(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Οι ποινικές διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται όταν:

- α) το ποινικό αδίκημα διαπράχθηκε, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, στην ελληνική επικράτεια,
- β) το ποινικό αδίκημα διαπράχθηκε επί πλοίου ή αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο ελληνικό νηολόγιο ή υπό την ελληνική σημαία,
- γ) ο παραβάτης είναι ημεδαπός.

2. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την απόφαση παρέκτασης της ημεδαπής δικαιοδοσίας για ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στον παρόντα και έχουν διαπραχθεί εκτός της ελληνικής επικράτειας, όταν:

- α) ο παραβάτης έχει τη συνήθη κατοικία του στην ελληνική επικράτεια,
- β) ο παραβάτης είναι υπάλληλος κατά την έννοια της περ. α) του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και ενεργεί υπό την υπηρεσιακή του ιδιότητα,
- γ) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στη χώρα,
- δ) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου για οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται εν όλω ή εν μέρει στη ελληνική επικράτεια.

3. Όταν ένα ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στον παρόντα νόμο και εμπίπτει στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών, ο αρμόδιος εισαγγελέας συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές των λοιπών εμπλεκόμενων κρατών μελών για να καθορίσουν ποιο κράτος μέλος πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη. Κατά περίπτωση και σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 της απόφασης-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις (L 328), το ζήτημα παραπέμπεται στη Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurojust).

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην περ. γ) της παρ. 1, θεμελιώνεται η ημεδαπή δικαιοδοσία σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ποινικού Κώδικα, περί εγκλημάτων ημεδαπών στην αλλοδαπή, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 7

Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Τα νομικά πρόσωπα και οντότητες υπέχουν ευθύνη για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4, εφόσον τα εν λόγω αδικήματα διαπράχθηκαν επ' αφελεία των εν λόγω νομικών προσώπων και οντοτήτων από οιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός των οικείων νομικών προσώπων και οντοτήτων και ενεργεί ατομικά ή ως μέλος οργάνων αυτών με βάση:

- α) εξουσία εκπροσώπησης του νομικού προσώπου και οντότητας,
- β) εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου και οντότητας ή
- γ) εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου και οντότητας.

2. Τα νομικά πρόσωπα και οντότητες υπέχουν ευθύνη όταν η απουσία εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 κατέστησε δυνατή τη διάπραξη ποινικού αδικήματος του άρθρου 4 προς όφελος του εν λόγω νομικού προσώπου ή οντότητας από πρόσωπο, το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.

3. Η ευθύνη των νομικών προσώπων και οντοτήτων βάσει της παρ. 1 δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά φυσικών προσώπων που είναι αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί στα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 8

Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Για τις προϋποθέσεις της ευθύνης νομικών προσώπων και οντοτήτων, τις κυρώσεις και τα κριτήρια επιβολής και τη διαδικασία διαπίστωσης της διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 4, εφαρμόζονται τα άρθρα 134 και 135 του ν. 5090/2024 (Α' 30), περί ευθύνης νομικών προσώπων και οντοτήτων σε περιπτώσεις αδικημάτων δωροδοκίας.

Το ανώτατο επίπεδο των επιβαλλόμενων προστίμων δεν μπορεί είναι κατώτερο:

α) Για τα ποινικά αδικήματα των υποπερ. ηγ) και ηδ) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4:
αα) από το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου ή οντότητας είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής του προστίμου ή

αβ) από ποσό που αντιστοιχεί σε οκτώ εκατομμύρια (8.000.000) ευρώ, εφόσον αυτό το ποσό είναι μεγαλύτερο από αυτό της υποπερ. αα).

β) Για τα ποινικά αδικήματα των περ. α) έως ζ) και θ) και των υποπερ. ηα) και ηβ) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4:

βα) από το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου ή οντότητας είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής του προστίμου ή

ββ) από ποσό που αντιστοιχεί σε σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ, εφόσον αυτό το ποσό είναι μεγαλύτερο από αυτό της υποπερ. βα).

Αν δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί το ποσό του προστίμου με βάση τον συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου ή της οντότητας κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα ή κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής προστίμου, εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 134 του ν. 5090/2024, περί ευθύνης νομικών προσώπων και οντοτήτων για αδικήματα δωροδοκίας.

2. Η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων και οντοτήτων για τα αδικήματα του άρθρου 4 δεν αποκλείει την επιβολή των κυρώσεων των άρθρων 45 και 46 του ν. 4557/2018 (Α' 139).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Αναφορά παραβάσεων μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προστασία αναφερόντων προσώπων - Προσθήκη περ. ε) στο άρθρο 4 του ν. 4990/2022 (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

Στο άρθρο 4 του ν. 4990/2022 (Α' 210), περί του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της νομοθεσίας περί προστασίας προσώπων που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν, προστίθεται περ. ε), ως εξής: «ε) παραβιάσεις περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή του άρθρου 215 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 10
Δέσμευση και δήμευση
(άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

- Τα μέσα και τα προϊόντα των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4, υπόκεινται σε δέσμευση και δήμευση, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 4478/2017 (Α' 91), καθώς και των άρθρων 40, 42 και 43 του ν. 4557/2018 (Α' 139) περί πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Κεφάλαια και οικονομικοί πόροι που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε σχέση με τα οποία το κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας ή εκπρόσωπος αυτού, διαπράττει ή συμμετέχει σε αδίκημα κατά παράβαση των υποπερ. ηα) και ηβ) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4, υπόκεινται σε δέσμευση και δήμευση, σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 11
Ειδικά ερευνητικά μέσα
(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

Οι ειδικές ανακριτικές πράξεις του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) εφαρμόζονται για την ποινική διερεύνηση των εγκλημάτων του άρθρου 4.

Άρθρο 12
Συντονισμός και συνεργασία των αρμοδίων αρχών και υπηρεσιών
(άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

- Ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση με τις εγκληματικές δραστηριότητες που καλύπτονται από τον παρόντα ορίζεται η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47 του ν. 4557/2018 (Α' 139), με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών.
- Για τους σκοπούς του παρόντος η Αρχή της παρ. 1 είναι αρμόδια για:
 - τη διασφάλιση κοινών προτεραιοτήτων και κατανόησης της σχέσης μεταξύ ποινικών και διοικητικών κυρώσεων,
 - την ανταλλαγή πληροφοριών για στρατηγικούς σκοπούς, εντός των ορίων που καθορίζονται στο εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, και
 - τη διαβούλευση σε περιπτώσεις μεμονωμένων ερευνών, εντός των ορίων που καθορίζονται στο εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 13
Διεθνής δικαστική και αστυνομική συνεργασία
(άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα, οι αρχικά επιληφθείσες εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο να παραπέμψουν τις πληροφορίες που σχετίζονται με τα εν λόγω ποινικά αδικήματα στις αντίστοιχες καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες, μέσω της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Europol) και της Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurojust).

2. Με την επιφύλαξη των κανόνων περί διασυνοριακής συνεργασίας και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), τη Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurojust), την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για την αντιμετώπιση των ποινικών αδικημάτων του άρθρου 4. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές δύνανται να αιτούνται από τους παραπάνω φορείς, κατά περίπτωση, κάθε αναγκαία τεχνική και επιχειρησιακή βοήθεια, προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός των ερευνών. Στο πλαίσιο της συνεργασίας οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμμετέχουν σε δίκτυα εμπειρογνωμόνων και επαγγελματιών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και, κατά περίπτωση, για την παροχή συνδρομής, προκειμένου να διερευνηθούν αδικήματα που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 14
Στατιστικά στοιχεία
(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226)

1. Το Αυτοτελές Τμήμα Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης του άρθρου 9 του π.δ. 30/2025 (Α' 52) τηρεί σύστημα για την καταγραφή, παραγωγή και παροχή ανωνυμοποιημένων στατιστικών δεδομένων σχετικά με τα στάδια υποβολής αναφορών, έρευνας και δικαστικής διαδικασίας που αφορούν στα ποινικά αδικήματα του άρθρου 4, προς τον σκοπό της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Το Αυτοτελές Τμήμα της παρ. 1 υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε ετήσια βάση, στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4, τα οποία περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, υπάρχοντα δεδομένα σχετικά με:

- α) τον αριθμό των ποινικών αδικημάτων που έχουν καταχωριστεί και εκδικαστεί από τα κράτη μέλη,
- β) τον αριθμό των δικαστικών υποθέσεων που απορρίφηκαν, μεταξύ άλλων λόγω παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής του σχετικού ποινικού αδικήματος,
- γ) τον αριθμό των φυσικών προσώπων που:

 - γα) διώκονται,
 - γβ) καταδικάζονται,

- δ) τον αριθμό των νομικών προσώπων:
- δα) που διώκονται,

δβ) για τα οποία έχει επιβληθεί ποινικού ή μη ποινικού χαρακτήρα κύρωση ή μέτρο, ε) τα είδη και τα επίπεδα των κυρώσεων που επιβλήθηκαν.

3. Ανά διετία, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης έκθεση ενοποιημένης επισκόπησης των στατιστικών στοιχείων της παρ. 2.

Άρθρο 15

**Ένταξη του αδικήματος της παραβίασης περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν. 4557/2018 - Προσθήκη περ. κβ) στο άρθρο 4 του ν. 4557/2018
(άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 - άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673)**

Στο άρθρο 4 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί βασικών αδικημάτων για τους σκοπούς του ανωτέρω νόμου, προστίθεται περ. κβ), ως εξής:

«κβ) παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή του άρθρου 215 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Αίτηση εξαίρεσης πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 και παρ. 1 άρθρου 21 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί υποβολής αίτησης εξαίρεσης, αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η αίτηση για εξαίρεση υποβάλλεται: α) για τα στάδια μέχρι και την κίνηση της ποινικής δίωξης έως δέκα (10) ημέρες πριν από την προσδιορισμένη ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης ενώπιον του αρμόδιου πλημμελειοδικείου, β) στο στάδιο της ανάκρισης έως την παράδοση των εγγράφων από τον ανακριτή στον εισαγγελέα μετά την τελευταία ανακριτική πράξη, γ) στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου πριν από την έκδοση του βουλεύματος και δ) στην κύρια διαδικασία πριν αρχίσει η αποδεικτική διαδικασία. Γι' αυτόν τον σκοπό οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να πληροφορηθούν το όνομα του εισαγγελέα πριν από τη σύνταξη της πρότασής του και τη σύνθεση του συμβουλίου από τη στιγμή που ο εισαγγελέας υποβάλλει σε αυτό την πρότασή του. Αν η αίτηση αφορά την εξαίρεση ολόκληρου του πολυμελούς δικαστηρίου ή περισσότερων από το ήμισυ των μελών της σύνθεσης αυτού, η κατάθεσή της γίνεται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα που έχει προσδιοριστεί για τη συζήτηση της υπόθεσης.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί απόφασης επί αιτήσεως εξαίρεσης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αν βεβαιωθεί η βασιμότητα του λόγου, γίνεται δεκτή η εξαίρεση και διατάσσεται εκείνος που εξαιρέθηκε να απέχει από τα καθήκοντά του στην υπόθεση. Οι πράξεις που έχει ήδη ενεργήσει ή στις οποίες έχει συμπράξει είναι αυτοδικαίως άκυρες, εκτός αν το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο κρίνουν διαφορετικά, επειδή η υπόθεση δεν μπορεί να επανέλθει σε προγενέστερο δικονομικό στάδιο ή οι πράξεις να επαναληφθούν. Αν δεν υπάρχει

αναπληρωτής του, το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο παραπέμπει τη δίκη σε άλλο δικαστήριο ή συμβούλιο σύμφωνα με τις σχετικές για την αρμοδιότητα κατά παραπομπή διατάξεις. Διαφορετικά, κατά τις περιστάσεις, ή απορρίπτεται η αίτηση ή διατάσσεται ο αιτών να φέρει ισχυρότερες αποδείξεις.»

Άρθρο 17

Υποχρέωση ενημέρωσης του εγκαλούντος για την ανάγκη κατάθεσης παραβόλου και απόρριψη της έγκλησης ελλείψει παραβόλου με μη επιδοτέα πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 53 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της δίωξης μόνο με έγκληση, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο, τέταρτο, εδάφιο, β) στο νέο, πέμπτο, εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «με σχετική πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα, η οποία δεν επιδίδεται», γ) προστίθεται νέο, έκτο, εδάφιο, δ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στον Ποινικό Κώδικα ή σε άλλους νόμους, η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση του παθόντος. Ο εγκαλών κατά την υποβολή της έγκλησης, για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής καταθέτει παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Ο αρμόδιος για την παραλαβή της έγκλησης ανακριτικός υπάλληλος ενημερώνει τον εγκαλούντα για την υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου, με σχετική επισημείωση επί της έκθεσης. Αν δεν κατατεθεί παράβολο, η έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη με σχετική πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα, η οποία δεν επιδίδεται. Με τον ίδιο τρόπο αρχειοθετείται η έγκληση στις περιπτώσεις ανάκλησης και αποδοχής της. Εξαιρούνται από την κατάθεση παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων (άρθρο 82Α ΠΚ) και τα εγκλήματα παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης. Για αξιόποινες πράξεις που τελούνται σε βάρος δημοσίων οργάνων και υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί σε αυτούς, ο παθών υποβάλλει την έγκληση ατελώς και χωρίς την κατάθεση παραβόλου.»

Άρθρο 18

Κατ' εξαίρεση αποκλεισμός κατηγορουμένου από την πρόσβαση σε επιμέρους υλικό της δικογραφίας - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο άρθρο 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί του δικαιώματος πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας και ανακοίνωσης των εγγράφων της ανάκρισης, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Κατά παρέκκλιση από τις παρ. 1 και 2, εφόσον δεν θίγεται το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, οι αρμόδιες αρχές, κατά την ανάκριση, προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση, δύνανται, αιτιολογημένα, να μην επιτρέψουν, την πρόσβαση σε τμήμα του υλικού, αν αυτή ενδέχεται να θέσει σε άμεσο και σοβαρό κίνδυνο τη ζωή ή τα θεμελιώδη δικαιώματα άλλου προσώπου

ή αν τέτοια άρνηση είναι απολύτως απαραίτητη για την προστασία σημαντικού δημοσίου συμφέροντος και ιδίως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη διεξαγωγή έρευνας ή να βλάψει σοβαρά την εθνική ασφάλεια. Κατά της ανωτέρω άρνησης, ο κατηγορούμενος ή ο συνήγορός του έχει το δικαίωμα να υποβάλει αντιρρήσεις ενώπιον του αρμοδίου δικαστικού συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει αμετάκλητα.»

Άρθρο 19

Ένταξη στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου των αδικημάτων της βίας κατά δικαστικών προσώπων (άρθρο 167 παρ. 2 ΠΚ), της αθέμιτης επιρροής σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α ΠΚ) και της υπόθαλψης - παρεμπόδισης δικαιοσύνης (άρθρο 231 ΠΚ) - Τροποποίηση άρθρων 115 και 120 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 115 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, οι λέξεις «του άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 167 και των άρθρων 167Α, 231 και» και το άρθρο 115, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 115
Μονομελές Πλημμελειοδικείο

1. Το μονομελές πλημμελειοδικείο δικάζει όλα τα πλημμελήματα των ειδικών ποινικών νόμων και του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα εκτός από: α) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και εφετείων, καθώς και τα συναφή με αυτά (άρθρα 109, 110, 111 και 128), β) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου ανηλίκων, γ) εκείνα του Δωδεκάτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα, της παρ. 2 του άρθρου 167 και των άρθρων 167Α, 231 και 302 του Ποινικού Κώδικα, δ) εκείνα του Δέκατου και του Εικοστού Τρίτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εκτός του άρθρου 372, του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 375 και των άρθρων 378, 394, 397, 404 του Ποινικού Κώδικα, ε) τα αδικήματα του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 120 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί της αναρμοδιότητας, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το δικαστήριο, όταν κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει με απόφασή του την υπόθεση στο αντίστοιχο αρμόδιο. Σε αυτήν την περίπτωση έχει δυνητικά τις εξουσίες του άρθρου 315. Για υποθέσεις στις οποίες έχει νόμιμα επιδοθεί κλητήριο θέσπισμα και εκκρεμούν ενώπιον του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, αν πριν από την έναρξη της συζήτησης στο ακροατήριο μεταβληθεί η καθ' ύλην αρμοδιότητα, οι υποθέσεις αυτές αποσύρονται από τον αρμόδιο εισαγγελέα και εισάγονται στο κατά τόπο αρμόδιο Τριμελές Πλημμελειοδικείο με την επίδοση κλήσης επί της οποίας επιτρέπεται προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 322, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος.»

Άρθρο 20

Προσαρμογή του ανώτατου ορίου κάθειρξης στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 286 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 286 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της προσωρινής κράτησης, οι λέξεις «δέκα πέντε» αντικαθίστανται από τις λέξεις «είκοσι (20)» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί αντί: α) για κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, όταν το μέτρο αυτό δεν επαρκεί ή δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω έλλειψης γνωστής διαμονής του κατηγορουμένου στη χώρα ή λόγω μη υποβολής από τον τελευταίο σχετικό αιτήματος να υποβληθεί σε αυτό και β) για περιοριστικούς όρους, αν αιτιολογημένα κριθεί ότι τα μέτρα των περ. α) και β) δεν επαρκούν και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 282, μόνον αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούργημα και δεν έχει γνωστή διαμονή στην χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει την φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής και από τη συνδρομή των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανόν, όπως προκύπτει από προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες του για ομοειδείς αξιόποινες πράξεις, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα είκοσι (20) έτη ή αν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή προσωρινής κράτησης.»

Άρθρο 21

Ειδική πρόβλεψη εξόδων σε βάρος κατηγορουμένου που καταδικάστηκε με έκδοση ποινικής διαταγής - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 577 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί εξόδων σε βάρος των κατηγορουμένων που καταδικάστηκαν, προστίθενται οι λέξεις «και επί ποινικών διαταγών πενήντα (50) ευρώ» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) επί αποφάσεων Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, από διακόσια (200) μέχρι τετρακόσια (400) ευρώ και επί ποινικών διαταγών πενήντα (50) ευρώ»,».

Άρθρο 22

Μετακίνηση ιατροδικαστών και νεκροτόμων σε άλλες ιατροδικαστικές υπηρεσίες - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 3772/2009

Στο άρθρο 10 του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί της εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικα και των διατηρούμενων διατάξεων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Για όλως εξαιρετικούς λόγους που ανάγονται στη λειτουργία των ιατροδικαστικών υπηρεσιών και για χρονικό διάστημα έως δύο (2) ετών επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που φέρει εμπεριστατωμένη αιτιολογία, μετακίνηση ιατροδικαστών και νεκροτομών σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία, μη εφαρμοζομένης της παρ. 4 του άρθρου 66 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).»

Άρθρο 23

Νομοτεχνικές παρεμβάσεις στις διατάξεις που αφορούν στην κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 2664/1998 και άρθρου 59 ν. 5197/2025

1. Στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί των πρώτων εγγραφών και της προθεσμίας αμφισβήτησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο έκτο εδάφιο η λέξη «περιλαμβάνονται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εναγόμενο είναι», β) στο δέκατο εδάφιο οι λέξεις «Έως τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, η οποία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, γνωστοποιείται στο Ελληνικό Δημόσιο τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Συνεδρία,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση που εναγόμενο είναι το Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται από τον διαμεσολαβητή εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας και έως τη διενέργειά της», γ) προστίθενται εδάφια δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον κτηματολογικού διαμεσολαβητή που επιλέγεται από ειδικό μητρώο, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 10 του ν. 4640/2019 (Α' 190). Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης των εναγόμενων στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό του διαμεσολαβητή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο και διορθώνεται η ανακριβής κτηματολογική εγγραφή. Εάν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, επισυνάπτονται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, επί ποινή ακυρότητας, το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών και το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής του στην ηλεκτρονική βάση του Φορέα, κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ) της παρ. 3. Ως προς τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, το περιεχόμενο και την ισχύ του πρακτικού διαμεσολάβησης εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6, στο άρθρο 7 με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας, και στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190), αντίστοιχα. Αν μεταξύ των διαδίκων εναγόμενο είναι το Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4640/2019 και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, αυτοί συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, στην οποία εκπροσωπούνται από τον αρμόδιο λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και από τους υπηρετούντες νομικούς συμβούλους ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή από δικηγόρους με ειδική προς τούτο πληρεξουσιότητα, αντιστοίχως. Οι εκπρόσωποι των

προσώπων του έκτου εδαφίου λαμβάνουν μέρος στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία και υπογράφουν τα πρακτικά περάτωσης της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, της υπαγωγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης και της επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας. Για τα πρακτικά επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019. Ειδικότερα οι αρμόδιοι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία, μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός εάν εγγράφως δηλώσουν στον Διαμεσολαβητή ότι επιθυμούν τη συμμετοχή τους με φυσική παρουσία. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση, που εναγόμενο είναι το Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται από τον διαμεσολαβητή εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας και έως τη διενέργεια της παρέχεται στους αρμόδιους λειτουργούς έγγραφο των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή. Σε περίπτωση μη παροχής του ανωτέρω εγγράφου παράγεται τεκμήριο περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Για τις προθεσμίες της διαμεσολάβησης με εναγόμενο το Δημόσιο εφαρμόζεται το άρθρο 11 του κ.δ. της 26.6/10.7.1944 (Α' 139), περί δικαστικών διακοπών και αναστολής προθεσμιών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ορίζονται οι αμοιβές των διαμεσολαβητών και ρυθμίζονται όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για τον τρόπο καταβολής της αμοιβής.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί της κτηματολογικής διαμεσολάβησης σε υποθέσεις με εναγόμενους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και το Δημόσιο, προστίθενται οι λέξεις «για αγωγές που κατατίθενται από την ημερομηνία αυτή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η ισχύς της παρ. 1 όσον αφορά στο Δημόσιο αρχίζει από τις 16.9.2025 για αγωγές που κατατίθενται από την ημερομηνία αυτή.»

Άρθρο 24

Υπαγωγή της εγκατάλειψης ογκωδών αστικών απορριμμάτων στις περιπτώσεις αξιόποινης υποβάθμισης περιβάλλοντος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28 ν. 1650/1986

Στην παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί των ποινικών κυρώσεων, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όποιος προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους ή και χρηματική ποινή. Αν οι αρνητικές επιπτώσεις της ρύπανσης ή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος είναι, με βάση το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή την έκταση ή τη σημασία της υποβάθμισης, περιορισμένες επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους ή και χρηματική ποινή.

Η εγκατάλειψη ογκωδών αστικών απορριμμάτων σε δημόσιο χώρο, κατά παράβαση του άρθρου 9 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/119776/2429/14.12.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών «Δομή και ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Καθαριότητας των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού» (Β' 5888), συνιστά υποβάθμιση του περιβάλλοντος και τιμωρείται με τις ποινές του τρίτου εδαφίου.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 25
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Κυρ. Πιερρακάκης

Γ. Γεραπετρίτης

Ν. - Γ. Δένδιας

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θ. Λιβάνιος

Μ. Χρυσοχοΐδης

Χρ. Δήμας

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Στ. Ν. Παπασταύρου

Π. Θεοδωρικάκος

Γ. Φλωρίδης

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Β. Κικίλιας

Δ. Παπαστεργίου

Ι. Κεφαλογιάννης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νικ. Παπαθανάσης

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Καθορισμός αδικημάτων και κυρώσεων σε βάρος φυσικών και νομικών προσώπων για παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 και λοιπές διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο: Δικαιοσύνης

**Στοιχεία επικοινωνίας: Ειδική Νομική Υπηρεσία,
Τηλ. 210 7709 660, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ 11527**

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

-
- 1 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
 - 2 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
 - 3 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
 - 4 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
 - 5 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
 - 6 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	<p>Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, επιδιώκεται η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673.</p> <p>Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α' καθορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και δίδονται οι ορισμοί, προκειμένου να είναι κατανοητές και ευχερείς στην εφαρμογή τους οι προτεινόμενες διατάξεις.</p> <p>Στο Κεφάλαιο Β' θεσπίζονται τα ποινικά αδικήματα της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αντίστοιχες κυρώσεις κατά φυσικών και νομικών προσώπων και καθορίζονται τα όρια της δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστικών αρχών.</p> <p>Το Κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις, τη διαδικασία δέσμευσης και δήμευσης κεφαλαίων και περιουσιακών στοιχείων, την πρόβλεψη ειδικών ανακριτικών πράξεων για την εξιχνίαση των αδικημάτων, τον συντονισμό και τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών, την ένταξη των αδικημάτων στα βασικά αδικήματα του ν. 4557/2018 (Α' 139) και τον τρόπο συλλογής και υποβολής στατιστικών δεδομένων.</p> <p>Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Δ' ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο δικαίωμα υποβολής αίτησης εξαίρεσης κατά το δικονομικό στάδιο της προδικασίας, τον απώτερο χρόνο προβολής της και την αυτοδίκαιη ακυρότητα των πράξεων στις οποίες έχει προβεί το δικαστικό πρόσωπο που εξαιρέθηκε από τον αρμόδιο δικαστικό σχηματισμό. Θεσπίζεται, επιπλέον, υποχρέωση ενημέρωσης του εγκαλούντος για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα για την ανάγκη κατάθεσης παραβόλου και για την απόρριψη της έγκλησης ελλείψει παραβόλου με μη επιδοτέα πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα. Προβλέπεται, επίσης κατ' εξαίρεση αποκλεισμός του κατηγορούμενου από την πρόσβαση σε επιμέρους υλικό της δικογραφίας, κατά το δικονομικό στάδιο της προδικασίας, για λόγους προστασίας υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.</p> <p>Περαιτέρω, εντάσσονται στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου τα αδικήματα της βίας κατά δικαστικών προσώπων, της αθέμιτης επιρροής σε δικαστικούς λειτουργούς και της υπόθαλψης - παρεμπόδισης δικαιοσύνης, που προβλέπονται αντίστοιχα στην παρ. 2 του άρθρου 167, στο άρθρο 167Α και στο άρθρο 231 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).</p> <p>Επιπλέον, εναρμονίζεται το ανώτατο όριο κάθειρξης στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης με την παρ. 2 του άρθρου 52 του Ποινικού Κώδικα (ήτοι είκοσι έτη). Προβλέπονται ο αναλογικός προσδιορισμός των δικαστικών εξόδων στον καταδικασθέντα κατηγορούμενο με τη διαδικασία έκδοσης ποινικής διαταγής, καθώς και η δυνατότητα μετακίνησης ιατροδικαστών σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών σε εξαιρετικές περιπτώσεις.</p>

	<p>Ρυθμίζονται ακόμη ζητήματα που αφορούν στην υπαγωγή της εγκατάλειψης ογκωδών αστικών απορριμάτων στις περιπτώσεις αξιόποινης υποβάθμισης περιβάλλοντος, ενώ προβλέπονται νομοτεχνικές παρεμβάσεις στις διατάξεις που αφορούν στην κτηματολογική διαμεσολάβηση.</p> <p>Τέλος, το Κεφάλαιο Ε' προβλέπει την έναρξη ισχύος του νόμου.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p> <p>Η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 είναι αναγκαία για να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς εντός αυτής, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Αυτό επιτυγχάνεται, μέσω της θέσπισης κανόνων που εμπεριέχονται στην Οδηγία, σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες είναι αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές. Οι ανωτέρω κυρώσεις, κύριες και επικουρικές, δεν επιβάλλονται μόνο σε φυσικά αλλά και σε νομικά πρόσωπα, δεδομένου ότι και εκείνα μπορούν να υποπέσουν σε παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιλύουν ζητήματα σχετικά με τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των αρχών που επιλαμβάνονται των εν λόγω υποθέσεων, τον συντονισμό των ενεργειών και τον τρόπο συνεργασίας τους, τον τρόπο συλλογής και υποβολής στατιστικών δεδομένων και ενίσχυσης του υφιστάμενου νομικού πλαισίου προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ' κρίνονται επιβεβλημένες, προκειμένου να ενισχυθούν οι δικονομικές εγγυήσεις, να διασφαλιστούν η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η εύρυθμη λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης και η οικονομία της δίκης και να αποφευχθούν τυχόν επαχθείς δικονομικές συνέπειες (απαράδεκτο της έγκλησης), λόγω της μη ενημέρωσης από τις ανακριτικές αρχές του εγκαλούντα για τις περιπτώσεις των απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενων εγκλημάτων. Περαιτέρω, αντιμετωπίζονται ζητήματα λειτουργικής επάρκειας των ιατροδικαστικών υπηρεσιών, μέσω της δυνατότητας κατ' εξαίρεση μετακίνησης προσωπικού. Αντιμετωπίζεται, επίσης, το πρόβλημα της ανεύθυνης εγκατάλειψης ογκωδών απορριμάτων σε δημόσιους χώρους, που υποβάθμιζε την ποιότητα ζωής και δημιουργούσε κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια. Τέλος, επέρχονται οι απαραίτητες βελτιώσεις και διασαφηνίσεις σχετικά με τη συμμετοχή του Δημοσίου στην κτηματολογική διαμεσολάβηση.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p> <p>Αφορά στους δικαστικούς λειτουργούς, στους δικηγόρους, στους υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στους αστυνομικούς υπαλλήλους, στους λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και σε όλους τους πολίτες.</p>

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;</p> <p style="text-align: center;">ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>						
	<p>Άρθρο 9: άρθρο 4 ν. 4990/2022 (Α' 210)</p> <p>Άρθρο 15: άρθρο 4 ν. 4557/2018 (Α' 139)</p> <p>Άρθρο 16: άρθρα 16 και 21 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96)</p> <p>Άρθρο 17: άρθρο 53 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Άρθρο 18: άρθρο 100 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Άρθρο 19: άρθρα 115 και 120 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Άρθρο 20: άρθρο 286 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Άρθρο 21: άρθρο 577 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Άρθρο 22: άρθρο 10 ν. 3772/2009 (Α' 112)</p> <p>Άρθρο 23: άρθρο 6 ν. 2664/1998 (Α' 275) και άρθρο 59 ν. 5197/2025 (Α' 76)</p> <p>Άρθρο 24: άρθρο 28 ν. 1650/1986 (Α' 160)</p>						
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td><td>Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης.</td></tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</td><td>Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.</td></tr> <tr> <td>iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;</td><td>Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.</td></tr> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης.						
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.						
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.						

6.	Συναφείς πρακτικές
	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές;

	NAI ☐	OXI ☒
Εάν NAI, αναφέρατε συγκεκριμένα:		
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:		
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:		
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:		

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης		
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	☐ 1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ ☐ 2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΝΑ ☐ 3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ☐ 4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ☐ 5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ☐ 6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ☐ 7 ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ☐ 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ☐ 9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΜΕΣ ☐ 10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΚΟΤΗΤΕΣ ☐ 11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ☐ 12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΠΑΡΑΓΟΓΗ ☐ 13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ☐ 14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ☐ 15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ ☐ 16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΟΙΚΛΗΜΕΝΟΙ ☒ 17 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	Η άμεση και πλήρης συμμόρφωση της Χώρας, στο πλαίσιο που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με τον καθορισμό αδικημάτων και κυρώσεων σε βάρος φυσικών και νομικών προσώπων για παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ε.Ε.

ii) μακροπρόθεσμοι:	H διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ακεραιότητας της εσωτερικής αγοράς εντός της Ε.Ε., προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.
---------------------	---

Ψηφιακή διακυβέρνηση		
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ x ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐ r	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ r OXI ☒ r	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ r OXI ☒ x	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	'Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ r OXI ☒ x	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	<i>Άρθρο</i>	<i>Στόχος</i>
	1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου που συνίσταται στην προσήκουσα ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226

	του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673.
2	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του σχεδίου νόμου.
3	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δίδονται οι ορισμοί που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του σχεδίου νόμου.
4	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται τα ποινικά αδικήματα που συνίστανται στη με πρόθεση παραβίαση απαγόρευσης ή υποχρέωσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισύροντας συνεπώς τις προβλεπόμενες κυρώσεις. Επιπλέον, γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα για ζητήματα, απόπειρας, συμμετοχής και παραγραφής, οριοθετείται η υποχρέωση αναφοράς των νομικών παραστατών που δεσμεύονται από το δικηγορικό απόρρητο και εξαιρείται αυτονοήτως από την ποινική ευθύνη η δραστηριότητα ανθρωπιστικής βοήθειας, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία.
5	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται κατά τρόπο αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό οι επαπειλούμενες ποινικές κυρώσεις σε φυσικά πρόσωπα ανά κατηγορία αδικήματος του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, στην παρ. 2 της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπεται ότι αν τα αδικήματα των περ. α), γ) και δ) της παρ. 1 αυτής αφορούν σε κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους ή αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Αν η αξία των ανωτέρω υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, επιβάλλεται ποινή που διαβαθμίζεται ανάλογα με το είδος της παράβασης, λαμβάνοντας έως και χαρακτήρα κακουργήματος με επαπειλούμενη ποινή κάθειρξης έως δέκα (10) ετών. Παράλληλα προβλέπεται ότι το ελάχιστο και μέγιστο όριο των δέκα χιλιάδων (10.000) και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ αντίστοιχα, καλύπτει κατ' επανάληψη ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στις περ. α), β) και δ) έως θ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, τα οποία συνδέονται και είναι ομοειδή, όταν τα εν λόγω αδικήματα διαπράττονται από τον ίδιο δράστη ενώ προβλέπεται η επιβολή μειωμένης ποινής για τον δράστη που αποδεδειγμένα παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην ταυτοποίηση και την προσαγωγή των άλλων παραβατών ενώπιον της δικαιοσύνης ή στην εξεύρεση αποδεικτικών στοιχείων. Τέλος, προβλέπεται η επιβολή παρεπόμενων ποινών περί αποστέρησης θέσεων και αξιωμάτων, απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος και δημοσίευσης καταδικαστικής απόφασης, ανεξαρτήτως των προϋποθέσεων διάρκειας και είδους ποινής, χρόνου απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος ή αίτησης του παθόντος για τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 60,

	της παρ. 1 του άρθρου 65 και της παρ. 2 του άρθρου 67 του Ποινικού Κώδικα.
6	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων ανάλογα με την υπηκοότητα και την ιδιότητα του δράστη, τον τόπο συνήθους κατοικίας του και τέλεσης της πράξης. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις ημεδαπού δράστη ορίζεται ότι θεμελιώνεται η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστικών αρχών σε κάθε περίπτωση, μη εφαρμοζόμενων των επιφυλάξεων του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα. Τέλος, ορίζονται οι προϋποθέσεις ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε περιπτώσεις παρέκτασης της ελληνικής δικαιοδοσίας για αδικήματα που έλαβαν χώρα εκτός της ελληνικής επικράτειας.
7	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεμελιώνεται η ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων που συνίσταται: α) στην επ' αφελεία τους διάπραξη των ποινικών αδικημάτων του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του οικείου νομικού προσώπου και β) στην έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του οικείου νομικού προσώπου, η οποία κατέστησε δυνατή τη διάπραξη ποινικού αδικήματος του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου προς όφελος του εν λόγω νομικού προσώπου ή οντότητας από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.
8	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα ή οντότητες σχετικά με τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 134 και 135 του ν. 5090/2024 (Α' 30), περί ευθύνης νομικών προσώπων και οντοτήτων σε περιπτώσεις αδικημάτων δωροδοκίας. Επιπλέον, καθορίζονται οι διακεκριμένες μορφές παραβιάσεων, για τις οποίες επαπειλούνται πρόστιμα ανάλογα με τον συνολικό κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου, όταν μπορεί αυτός να καθοριστεί και τέλος διασαφηνίζεται ότι η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων και οντοτήτων για τα αδικήματα του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου δεν αποκλείει την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων των άρθρων 45 και 46 του ν. 4557/2018 (Α' 139).
9	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται περ. ε) στο άρθρο 4 του ν. 4990/2022 (Α' 210), περί του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της νομοθεσίας περί προστασίας προσώπων που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν. Ειδικότερα, τα αδικήματα της παραβίασης περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντάσσονται στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν. 4990/2022, προκειμένου τα πρόσωπα που αναφέρουν τις παραβάσεις αυτές να τυγχάνουν υπαγωγής στις προστατευτικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου, περί προστασίας προσώπων που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν. Η ένταξη αυτή περιλαμβάνει τόσο τα αδικήματα του σχεδίου νόμου όσο και εκείνα του φέροντος ρήτρα επικουρικότητας άρθρου 142Α του Ποινικού Κώδικα.
10	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία δέσμευσης και δήμευσης μέσων, προϊόντων, κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που

	σχετίζονται με τη διάπραξη των εγκλημάτων του σχεδίου νόμου σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις της Οδηγίας 2014/42/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (L 127), όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4478/2017 (Α' 91) και τα άρθρα 40, 42 και 43 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
11	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης των ειδικών ανακριτικών πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την αποτελεσματικότερη ποινική διερεύνηση και δίωξη των εγκλημάτων του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου.
12	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και οριοθετούνται τα καθήκοντά της προς εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού.
13	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το πλαίσιο της διεθνούς δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας, καθώς και της συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), τη Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurojust), την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα. Όταν η ανωτέρω συνεργασία περιλαμβάνει συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών, αυτονοήτως αυτή πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου.
14	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ως αρμόδιο για τη συλλογή και την επεξεργασία των δικαστικών στατιστικών στοιχείων αλλά και την ετήσια υποβολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Αυτοτελές Τμήμα Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης του άρθρου 9 του π.δ. 30/2025 (Α' 52), καθορίζεται το περιεχόμενο των ανωτέρω στοιχείων και η υποχρέωση της ανά διετία δημοσίευσής τους στην ιστοσελίδα του Υπουργείου. Τα εν λόγω δικαστικά στατιστικά στοιχεία αφορούν στα στάδια υποβολής αναφορών, έρευνας και δικαστικής προστασίας ως προς τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου, με σκοπό την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων, τα οποία λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
15	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται περ. κβ) στο άρθρο 4 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί βασικών αδικημάτων για τους σκοπούς του

	<p>ανωτέρω νόμου, προκειμένου να ενταχθούν τα αδικήματα της παραβίασης περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν. 4557/2018. Η προσθήκη αυτή περιλαμβάνει τόσο τα αδικήματα του σχεδίου νόμου όσο και αυτά του άρθρου 142Α του Ποινικού Κώδικα, το οποίο περιέχει ρητή ρήτρα επικουρικότητας.</p>
16	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί υποβολής αίτησης εξαίρεσης, η οποία προβλέπει τα διαδικαστικά στάδια προβολής της αίτησης εξαίρεσης δικαστικού προσώπου. Η υπό αξιολόγηση ρύθμιση κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου να θεσπιστεί νομοθετικά, όπως έχει αναδειχθεί και ερμηνευτικά, ότι το δικαίωμα υποβολής αίτησης εξαίρεσης καλύπτει, καθ' ολοκληρών, το δικονομικό στάδιο της προδικασίας. Έτσι, θεσπίζεται ο απώτερος χρόνος προβολής αίτησης εξαίρεσης κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο, αφού ορίζεται ρητά ότι για τα στάδια μέχρι και την κίνηση της ποινικής δίωξης η αίτηση εξαίρεσης υποβάλλεται έως δέκα (10) ημέρες πριν από την προσδιορισμένη ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης ενώπιον του αρμόδιου πλημμελειοδικείου, ανεξαρτήτως αν ο κατηγορούμενος κλητεύεται απευθείας στο ακροατήριο του μονομελούς ή του τριμελούς πλημμελειοδικείου.</p> <p>Επιπλέον, με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί απόφασης επί αίτησης εξαίρεσης και συγκεκριμένα προβλέπεται η αυτοδίκαιη ακυρότητα των πράξεων που έχει ενεργήσει ή στις οποίες έχει συμπράξει δικαστικό πρόσωπο που εξαιρέθηκε, κατ' αποδοχή αίτησης εξαίρεσης από τον αρμόδιο δικαστικό σχηματισμό.</p> <p>Ειδικότερα, συμπληρωματικά στην ισχύουσα διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, σχετικά με την αρμοδιότητα του υπό εξαίρεση προσώπου να ενεργήσει τις επείγουσες και μη δυνάμενες αναβολής πράξεις, όταν πληροφορηθεί την υποβληθείσα σε βάρος του αίτηση εξαίρεσης (πράξεις που καθίστανται αυτοδικαίως άκυρες, αν γίνει δεκτή η αίτηση εξαίρεσης), με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται ότι οι πράξεις που έχει ήδη ενεργήσει ή στις οποίες έχει συμπράξει εκείνος που εξαιρέθηκε, καθίστανται αυτοδικαίως άκυρες, όπως ιδίως στην περίπτωση της κίνησης ποινικής δίωξης ή παραγγελίας για συμπληρωματικές ενέργειες στην προκαταρκτική εξέταση, εκτός αν το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο κρίνουν διαφορετικά, επειδή η υπόθεση δεν μπορεί για ουσιαστικούς (όπως ο κίνδυνος παραγραφής) ή δικονομικούς (όπως στην περίπτωση κατ' οίκον έρευνας και κατάσχεσης στην οποία είχε συμπράξει το εξαιρεθέν δικαστικό πρόσωπο) λόγους να επανέλθει σε προγενέστερο δικονομικό στάδιο ή οι πράξεις να επαναληφθούν.</p>
17	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί της δίωξης μόνο με έγκληση, που προβλέπει την υποχρέωση του εγκαλούντος να καταθέσει παράβολο υπέρ</p>

	<p>του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, με ποινή απαραδέκτου. Η εν λόγω τροποποίηση κρίθηκε επιβεβλημένη αφενός μεν, για να θωρακιστεί ο εγκαλών από τις επαχθείς δικονομικές συνέπειες (απαράδεκτο της έγκλησης) στην περίπτωση παράλειψης των ανακριτικών αρχών να τον ενημερώσουν για την υποχρέωση καταβολής του παραβόλου, αφετέρου, δε, για να εξυπηρετηθεί ευρύτερα η οικονομία της δίκης, μέσω της εξάλειψης άσκοπων δικονομικών ενεργειών, όπως λ.χ. της σύνταξης εισαγγελικής διάταξης και της επίδοσής της στον μη έχοντα δικαίωμα προσφυγής εγκαλούντα σε περίπτωση μη κατάθεσης παραβόλου.</p> <p>Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρέωση του ανακριτικού υπαλλήλου να ενημερώνει, αποδεδειγμένα και με σχετική μνεία επί της έκθεσης, τον εγκαλούντα για την πρόβλεψη υποχρεωτικής καταβολής παραβόλου, κατά τον χρόνο υποβολής της έγκλησης. Παράλληλα καθορίζεται ως προσήκουσα δικονομική διαδικασία για την απόρριψη της έγκλησης ως απαράδεκτης ελλείψει παραβόλου, η επισημειούμενη επί του σώματος της δικογραφίας, μη επιδοτέα, πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα.</p>
18	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί του δικαιώματος πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας και ανακοίνωσης των εγγράφων της ανάκρισης. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, χορηγείται η δυνατότητα στην αρμόδια αρχή που επιλαμβάνεται της προδικασίας, να αποφασίζει, σταθμίζοντας κατά προτεραιότητα το δικαίωμα του κατηγορουμένου σε δίκαιη δίκη, τον αποκλεισμό του από μέρος της δικογραφίας, αν η πρόσβασή του σε αυτή ενδέχεται να θέσει σε άμεσο και σοβαρό κίνδυνο τη ζωή ή τα θεμελιώδη δικαιώματα άλλου προσώπου ή αν τέτοια άρνηση είναι απολύτως απαραίτητη για την προστασία σημαντικού δημοσίου συμφέροντος και ιδίως, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη διεξαγωγή έρευνας ή να βλάψει σοβαρά την εθνική ασφάλεια. Κατά της ενδεχόμενης άρνησης, προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων του κατηγορουμένου ή του συνηγόρου του στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει αμετάκλητα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του Συντάγματος, περί δικαιώματος έννομης προστασίας. Η εξαιρετική αυτή δυνατότητα, αιτιολογημένης και μη παρεμποδίζουσας το δικαίωμα υπεράσπισης του κατηγορουμένου, άρνησης της πρόσβασής του, σε υλικό της δικογραφίας για λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος και πάντα υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας, η οποία είχε συμπεριληφθεί στο άρθρο 101 του προϊσχύσαντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (π.δ. 258/1986, Α' 121), εναρμονίζεται με τα άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (L 142), όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4236/2014 (Α' 33).</p>

- 19 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 115 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί της αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ένταξη των εγκλημάτων της βίας κατά δικαστικών προσώπων (παρ. 2 άρθρου 167 του Ποινικού Κώδικα), της αθέμιτης επιρροής σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α του Ποινικού Κώδικα) και της υπόθαλψης-παρεμπόδισης δικαιοσύνης (άρθρο 231 του Ποινικού Κώδικα) στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου, από την καθ' ύλη αρμοδιότητα του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου σήμερα, ως δικαιοπολιτικά επιβεβλημένη, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας των εν λόγω αδικημάτων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη θωράκιση της απρόσκοπτης, ανόθευτης και ανεπηρέαστης από πιέσεις, απειλές, εμπόδια και εξωγενείς παρεμβάσεις λειτουργία της δικαιοσύνης, που έχει ως θεσμική αποστολή την αναζήτηση της ουσιαστικής αλήθειας μέσω της ανεξάρτητης διαμόρφωσης της δικανικής πεποίθησης από τα αρμόδια δικαστικά όργανα.
- Συνεπώς, η προτεινόμενη τροποποίηση στο άρθρο 115 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που ρυθμίζει την καθ' ύλη αρμοδιότητα του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου (και μέσω των προβλεπόμενων εξαιρέσεων από αυτήν και την αρμοδιότητα του Τριμελούς), λαμβάνει χώρα ως λογική αλληλουχία και δογματική αναγκαιότητα, κατόπιν και της πρόσφατης τροποποίησης του άρθρου 231 του Ποινικού Κώδικα, περί υπόθαλψης-παρεμπόδισης δικαιοσύνης, με το άρθρο 27 του ν. 5172/2025 (Α' 10), η οποία διεύρυνε την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος, θεσπίζοντας νέες διακεκριμένες μορφές τέλεσης, καλύπτοντας αρρύθμιστα πεδία και προσδίδοντας εν γένει στο εν λόγω αδίκημα την αρμόζουσα πολυδιάστατη, αναλογική και αντίστοιχη της επαπειλούμενης βλάβης στην απονομή της δικαιοσύνης και στο δημόσιο συμφέρον, ποινική απαξία, σε εναρμόνιση με το άρθρο 25 του ν. 3666/2008 (Α' 105), καθώς και με το άρθρο 23 του ν. 3875/2010 (Α' 158). Σε αυτό το πλαίσιο κινείται και η αξιολογούμενη ρύθμιση, καθώς η βαρύτητα των εν λόγω αδικημάτων, σε συνδυασμό με τη διευρυμένη υπαλλακτικώς μικτή μορφή της αντικειμενικής υπόστασής τους και οι αποδεικτικές δυσχέρειες που τα ανωτέρω επιφυλάσσουν, υποδεικνύουν ανεπιφύλακτα τη δικαστική ακροαματική εξέτασή τους, από πρωτοβάθμια πολυμελή σύνθεση. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη η υπαγωγή τους στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου.
- Επιπροσθέτως, με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 120 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί αναρμοδιότητας, με στόχο την επιτάχυνση της διαδικασίας εισαγωγής στο αρμόδιο καθ' ύλη δικαστήριο μετά την εν επιδικίᾳ διαφοροποίηση της αρμοδιότητας λόγω νομοθετικής μεταβολής. Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μη στερείται ο κατηγορούμενος, που έχει ήδη παραλάβει έγκυρα και εμπρόθεσμα το κλητήριο θέσπισμα ενώπιον του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, της δυνατότητας άσκησης προσφυγής που

	προβλέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 322 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, κατά του κλητηρίου θεσπίσματος με το οποίο παραπέμπεται στο ακροατήριο του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου, το οποίο θα εξετάσει και θα κρίνει την ουσία της υπόθεσής του.
20	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 286 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί της προσωρινής κράτησης και συγκεκριμένα αυξάνεται το ανώτατο όριο της ποινής κάθειρξης, στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης με κριτήριο τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης σε συνδυασμό με τον κίνδυνο επανάληψης του εγκλήματος, από τα δεκαπέντε (15) στα είκοσι (20) έτη, προς εναρμόνιση με την παρ. 2 του άρθρου 52 του Ποινικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 5090/2024 (Α' 30).
21	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί των εξόδων των κατηγορουμένων που καταδικάστηκαν, προκειμένου να προσδιορισθεί κατά τρόπο αναλογικό με την αντίστοιχη τακτική διαδικασία ενώπιον του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου το ύψος των επιβαλλόμενων δικαστικών εξόδων στον καταδικασθέντα κατηγορούμενο με τη διαδικασία έκδοσης της ποινικής διαταγής.
22	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί της εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικα και των διατηρούμενων διατάξεων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι για όλως εξαιρετικούς και έκτακτους λόγους που ανάγονται στη λειτουργία των ιατροδικαστικών υπηρεσιών επιτρέπεται, με μόνη απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που φέρει εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η μετακίνηση ιατροδικαστών και νεκροτομών σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία, για χρονικό διάστημα έως δύο (2) ετών, με σκοπό την άμεση πλήρωση έκτακτων αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.
23	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχονται τροποποιήσεις στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί των πρώτων εγγραφών που καταχωρίζονται στο κτηματολογικό βιβλίο και της προθεσμίας αμφισβήτησης των εγγραφών αυτών. Ειδικότερα, με την τροποποίηση του δέκατου εδαφίου της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ανωτέρω νόμου, καθίσταται σαφές ότι στις κτηματολογικές αγωγές, όταν εναγόμενο είναι το Ελληνικό Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται για την Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία διαμεσολάβησης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διενέργεια αυτής. Στόχος της συγκεκριμένης ρύθμισης είναι να παρέχεται ο απαραίτητος χρόνος στο Ελληνικό Δημόσιο για να συγκεντρώσει τα κατάλληλα έγγραφα από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε να προωχρήσει η διαδικασία. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι το άρθρο 11 του Κώδικα δικών του Δημοσίου (κ.δ. της 26.6/10.7.1944, Α' 139), περί των δικαστικών διακοπών και της αναστολής των προθεσμιών κατά τη θερινή περίοδο εφαρμόζεται και για τις προθεσμίες της κτηματολογικής διαμεσολάβησης, όταν εναγόμενο είναι το Ελληνικό Δημόσιο. Επιπρόσθετα, προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη, προκειμένου να

	<p>καθοριστεί η αμοιβή των διαμεσολαβητών καθώς και η διαδικασία για τον τρόπο καταβολής αυτής, δεδομένης και της πρόβλεψης συμμετοχής του Δημοσίου σε κτηματολογική διαμεσολάβηση.</p> <p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τέλος, τροποποιείται και η παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί της κτηματολογικής διαμεσολάβησης σε υποθέσεις, με εναγόμενο το Ελληνικό Δημόσιο, προκειμένου να αποσαφηνιστεί πως η διάταξη θα ισχύσει μόνο για τις αγωγές που θα κατατεθούν από το νέο δικαστικό έτος, ήτοι από τις 16 Σεπτεμβρίου 2025.</p>
24	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται τέταρτο εδάφιο στην παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί ποινικών κυρώσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, μέσω της θέσπισης ειδικού αξιοποίου, η ανεύθυνη και κοινωνικά επιζήμια συμπεριφορά, που συνίσταται στην εγκατάλειψη ογκωδών αστικών απορριμμάτων, για τα οποία δεν απαιτείται κάποια επεξεργασία ή κατανάλωση και αφορά κυρίως αντικείμενα αστικής χρήσης (στερεά απόβλητα) που απορρίπτονται εκτός των κάδων λόγω όγκου, όπως ενδεικτικά παλαιά έπιπλα, στρώματα, οικιακές συσκευές, οικοδομικά υλικά, υπόλοιπα καθαρισμών κήπων, σε δημόσιους χώρους (πεζοδρόμια, δρόμους, πλατείες κ.λπ.), η οποία συμπεριφορά υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής των πολιτών, παρεμποδίζει την ελευθερία κίνησής τους και διακινδυνεύει την υγεία τους. Για τα συγκεκριμένα αντικείμενα προβλέπεται ειδική διαδικασία αποκομιδής, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/119776/2429/14.12.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών «Δομή και ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Καθαριότητας των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού» (Β' 5888).</p>
25	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
		Αύξηση εσόδων				
		Μείωση δαπανών				
		Εξοικονόμηση χρόνου	X			

		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία				
		Υποδομή / εξοπλισμός				
		Προσλήψεις / κινητικότητα				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων				
		Άλλο				
ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση				

		Άλλο					
--	--	------	--	--	--	--	--

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου				
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων				
		Άλλο				
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή				
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης				
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.

Ε: Έκθεση διαβούλευσης

21.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς		
r	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες		
r	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Aρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες	
r	Διεθνής διαβούλευση		
22.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
	Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση από την Πέμπτη 8 Αυγούστου 2025 έως τη Δευτέρα 25 Αυγούστου 2025 και ώρα 09:00 και σε αυτό υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια. Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι προσβάσιμα στη σελίδα https://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=17977 .		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής»)	Αριθμός συμμετασχόντων	Ένας (1)
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Μηδέν (0)
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Μηδέν (0)

	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	<p>Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)</p>	<p>Δύο (2)</p> <p>Τα σχόλια στο άρθρο 20 περί μετακίνησης ιατροδικαστών και νεκροτόμων σε άλλες ιατροδικαστικές υπηρεσίες δεν υιοθετήθηκαν.</p> <p>Συγκεκριμένα, το πρώτο σχόλιο περί κατ' εξαίρεση μετάταξης ιατροδικαστών και νεκροτόμων σε φορείς του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) δεν υιοθετήθηκε, διότι η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά σε μετακινήσεις στον ίδιο φορέα.</p> <p>Το δεύτερο σχόλιο περί πιστοποίησης θανάτων σε νοσοκομεία ή κατά τη διακομιδή προς αυτά, σε περιπτώσεις που οι ασθενείς έχουν γνωστό σοβαρό ιατρικό ιστορικό ή βρίσκονται σε προχωρημένη ηλικία, χωρίς να υπάρχουν ενδείξεις εγκληματικής ενέργειας ή ιατρικής αμέλειας, από ιδιώτες ιατρούς, δεν υιοθετήθηκε, διότι είναι εκτός του ρυθμιστικού πεδίου της προτεινόμενης ρύθμισης. Εξάλλου, με τον ν. 5197/2025 (Α' 76), περί ιατροδικαστικών πράξεων, έχει ρυθμιστεί το συγκεκριμένο ζήτημα.</p>

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις Άρθρα 2 παρ. 1, 7 παρ. 1, 24 παρ. 1 και παρ. 2, 25 παρ. 1, 28 παρ. 1, 96 και 97 Σ	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
r	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
r	Κανονισμός	
r	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2024/1226 Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673
r	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
r	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
r	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
x	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
r	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
	Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης	

r	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
r	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
r	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Z. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	<p>Άρθρο 16 Αίτηση εξαίρεσης πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 και παρ. 1 άρθρου 21 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί υποβολής αίτησης εξαίρεσης, αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Η αίτηση για εξαίρεση υποβάλλεται: α) στο στάδιο της ανάκρισης έως την παράδοση των εγγράφων από τον ανακριτή στον εισαγγελέα μετά την τελευταία ανακριτική πράξη, β) στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου πριν από την έκδοση του βουλεύματος και γ) στην κύρια διαδικασία πριν αρχίσει η αποδεικτική διαδικασία. Γι' αυτόν το σκοπό οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να πληροφορηθούν το όνομα του εισαγγελέα πριν από τη σύνταξη της πρότασής του και τη σύνθεση του συμβουλίου από τη στιγμή που ο εισαγγελέας υποβάλλει σε αυτό την πρότασή του. Αν η αίτηση αφορά την εξαίρεση ολόκληρου του πολυμελούς δικαστηρίου ή περισσότερων από το ήμισυ των μελών της σύνθεσης αυτού, η κατάθεσή της γίνεται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα που έχει προσδιοριστεί για τη συζήτηση της υπόθεσης.».</p>	<p>1. Η παρ. 2 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) έχει ως εξής:</p> <p>«2. Η αίτηση για εξαίρεση υποβάλλεται: α) στο στάδιο της ανάκρισης έως την παράδοση των εγγράφων από τον ανακριτή στον εισαγγελέα μετά την τελευταία ανακριτική πράξη, β) στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου πριν από την έκδοση του βουλεύματος και γ) στην κύρια διαδικασία πριν αρχίσει η αποδεικτική διαδικασία. Γι' αυτόν το σκοπό οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να πληροφορηθούν το όνομα του εισαγγελέα πριν από τη σύνταξη της πρότασής του και τη σύνθεση του συμβουλίου από τη στιγμή που ο εισαγγελέας υποβάλλει σε αυτό την πρότασή του. Αν η αίτηση αφορά την εξαίρεση ολόκληρου του πολυμελούς δικαστηρίου ή περισσότερων από το ήμισυ των μελών της σύνθεσης αυτού, η κατάθεσή της γίνεται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα που έχει προσδιοριστεί για τη συζήτηση της υπόθεσης.».</p>

<p>μελών της σύνθεσης αυτού, η κατάθεσή της γίνεται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα που έχει προσδιοριστεί για τη συζήτηση της υπόθεσης.».</p> <p>2. Στην παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί απόφασης επί αιτήσεως εξαίρεσης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>« 1. Αν βεβαιωθεί η βασιμότητα του λόγου, γίνεται δεκτή η εξαίρεση και διατάσσεται εκείνος που εξαιρέθηκε να απέχει από τα καθήκοντά του στην υπόθεση. Οι πράξεις που έχει ήδη ενεργήσει ή στις οποίες έχει συμπράξει είναι αυτοδικαίως άκυρες, εκτός αν το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο κρίνουν διαφορετικά, επειδή η υπόθεση δεν μπορεί να επανέλθει σε προγενέστερο δικονομικό στάδιο ή οι πράξεις να επαναληφθούν. Αν δεν υπάρχει αναπληρωτής του, το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο παραπέμπει τη δίκη σε άλλο δικαστήριο ή συμβούλιο σύμφωνα με τις σχετικές για την αρμοδιότητα κατά παραπομπή διατάξεις. Διαφορετικά, κατά τις περιστάσεις, ή απορρίπτεται η αίτηση ή διατάσσεται ο αιτών να φέρει ισχυρότερες αποδείξεις.».</p>	<p>2. Η παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p>«1. Αν βεβαιωθεί η βασιμότητα του λόγου, γίνεται δεκτή η εξαίρεση και διατάσσεται εκείνος που εξαιρέθηκε να απέχει από τα καθήκοντά του στην υπόθεση. Αν δεν υπάρχει αναπληρωτής του, το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο παραπέμπει τη δίκη σε άλλο δικαστήριο ή συμβούλιο σύμφωνα με τις σχετικές για την αρμοδιότητα κατά παραπομπή διατάξεις. Διαφορετικά, κατά τις περιστάσεις, ή απορρίπτεται η αίτηση ή διατάσσεται ο αιτών να φέρει ισχυρότερες αποδείξεις.».</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 17</p> <p>Υποχρέωση ενημέρωσης του εγκαλούντος για την ανάγκη κατάθεσης παραβόλου και απόρριψη της έγκλησης ελλείψει παραβόλου με μη επιδοτέα πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα –Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 53 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Στην παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της δίωξης μόνο με έγκληση, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο, τέταρτο, εδάφιο, β) στο νέο, πέμπτο, εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «με σχετική πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα, η οποία δεν επιδίδεται», γ) προστίθεται νέο, έκτο, εδάφιο, δ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«1. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στον Ποινικό Κώδικα ή σε άλλους νόμους, η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση του παθόντος. Ο εγκαλών κατά την υποβολή της</p>	<p>Η παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p>«1. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στον Ποινικό Κώδικα ή σε άλλους νόμους, η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση του παθόντος. Ο εγκαλών κατά</p>

<p>έγκλησης, για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής καταθέτει παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Αν δεν κατατεθεί παράβολο, η έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εξαιρούνται από την κατάθεση παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων (άρθρο 82Α ΠΚ) και τα εγκλήματα παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης. Για αξιόποινες πράξεις που τελούνται σε βάρος δημοσίων οργάνων και υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί σε αυτούς, ο παθών υποβάλλει την έγκληση ατελώς και χωρίς την κατάθεση παραβόλου.</p> <p>».</p>	<p>την υποβολή της έγκλησης, για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής καταθέτει παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Αν δεν κατατεθεί παράβολο, η έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εξαιρούνται από την κατάθεση παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων (άρθρο 82Α ΠΚ) και τα εγκλήματα παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης. Για αξιόποινες πράξεις που τελούνται σε βάρος δημοσίων οργάνων και υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί σε αυτούς, ο παθών υποβάλλει την έγκληση ατελώς και χωρίς την κατάθεση παραβόλου.</p> <p>».</p>
<p>Άρθρο 19</p> <p>Ένταξη στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου των αδικημάτων της βίας κατά δικαστικών προσώπων (άρθρο 167 παρ. 2 ΠΚ), της αθέμιτης επιφρούρης σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α ΠΚ) και της υπόθαλψης - παρεμπόδισης δικαιοσύνης (άρθρο 231 ΠΚ) - Τροποποίηση άρθρων 115 και 120 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>1. Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 115 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, οι λέξεις «του άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 167 και των άρθρων 167Α, 231 και» και το άρθρο 115, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:</p>	

<p style="text-align: center;">«Άρθρο 115</p> <p style="text-align: center;">Μονομελές Πλημμελειοδικείο</p> <p>1. Το μονομελές πλημμελειοδικείο δικάζει όλα τα πλημμελήματα των ειδικών ποινικών νόμων και του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα εκτός από: α) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και εφετείων, καθώς και τα συναφή με αυτά (άρθρα 109, 110, 111 και 128), β) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου ανηλίκων, γ) εκείνα του Δωδεκάτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα, της παρ. 2 του άρθρου 167 και των άρθρων 167Α, 231 και 302 του Ποινικού Κώδικα, δ) εκείνα του Δέκατου και του Εικοστού Τρίτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα και του άρθρου 302 ΠΚ, δ) εκείνα του Δέκατου και του Εικοστού Τρίτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εκτός του άρθρου 372, του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 375 και των άρθρων 378, 394, 397, 404 του Ποινικού Κώδικα, ε) τα αδικήματα του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών.</p> <p>2. [Καταργείται].».</p> <p>2. Η παρ. 2 του άρθρου 120 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«2. Το δικαστήριο, όταν κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει με απόφασή του την υπόθεση στο αντίστοιχο αρμόδιο. Σε αυτήν την περίπτωση έχει δυνητικά τις εξουσίες του άρθρου 315.».</p>	<p>1. Το άρθρο 115 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 115</p> <p style="text-align: center;">Μονομελές Πλημμελειοδικείο</p> <p>1. Το μονομελές πλημμελειοδικείο δικάζει όλα τα πλημμελήματα των ειδικών ποινικών νόμων και του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα εκτός από: α) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και εφετείων, καθώς και τα συναφή με αυτά (άρθρα 109, 110, 111 και 128), β) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου ανηλίκων, γ) εκείνα του Δωδεκάτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα και του άρθρου 302 ΠΚ, δ) εκείνα του Δέκατου και του Εικοστού Τρίτου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εκτός του άρθρου 372, του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 375 και των άρθρων 378, 394, 397, 404 του Ποινικού Κώδικα, ε) τα αδικήματα του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών.</p> <p>2. [Καταργείται].».</p> <p>2. Η παρ. 2 του άρθρου 120 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«2. Το δικαστήριο, όταν κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει με απόφασή του την υπόθεση στο αντίστοιχο αρμόδιο. Σε αυτήν την περίπτωση έχει δυνητικά τις εξουσίες του άρθρου 315.».</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 20</p> <p style="text-align: center;">Προσαρμογή του ανώτατου ορίου κάθειρξης στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 286 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p>	<p>Η παρ. 1 του άρθρου 286 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί αντί: α) για κατ' οίκον περιορισμό με</p>

<p>Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 286 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της προσωρινής κράτησης, οι λέξεις «δέκα πέντε» αντικαθίστανται από τις λέξεις «είκοσι (20)» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί αντί: α) για κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, όταν το μέτρο αυτό δεν επαρκεί ή δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω έλλειψης γνωστής διαμονής του κατηγορουμένου στη χώρα ή λόγω μη υποβολής από τον τελευταίο σχετικού αιτήματος να υποβληθεί σε αυτό και β) για περιοριστικούς όρους, αν αιτιολογημένα κριθεί ότι τα μέτρα των περ. α) και β) δεν επαρκούν και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 282, μόνον αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούργημα και δεν έχει γνωστή διαμονή στην χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει την φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής και από την συνδρομή των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανόν, όπως προκύπτει από προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες του για ομοειδείς αξιόποινες πράξεις, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα δέκα πέντε έτη ή αν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή προσωρινής κράτησης.».</p>	<p>ηλεκτρονική επιτήρηση, όταν το μέτρο αυτό δεν επαρκεί ή δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω έλλειψης γνωστής διαμονής του κατηγορουμένου στη χώρα ή λόγω μη υποβολής από τον τελευταίο σχετικού αιτήματος να υποβληθεί σε αυτό και β) για περιοριστικούς όρους, αν αιτιολογημένα κριθεί ότι τα υπό στοιχεία α' και β' μέτρα δεν επαρκούν και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 282, μόνον αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούργημα και δεν έχει γνωστή διαμονή στην χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει την φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής και από την συνδρομή των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανόν, όπως προκύπτει από προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες του για ομοειδείς αξιόποινες πράξεις, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα δέκα πέντε έτη ή αν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή προσωρινής κράτησης».</p>
<p>Άρθρο 21 Ειδική πρόβλεψη εξόδων σε βάρος κατηγορουμένου που καταδικάστηκε με έκδοση ποινικής διαταγής – Τροποποίηση περ.</p>	<p>Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει ως εξής:</p>

<p>α) παρ. 2 άρθρου 577 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας</p> <p>Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί εξόδων σε βάρος των κατηγορουμένων που καταδικάστηκαν, προστίθενται οι λέξεις «και επί ποινικών διαταγών πενήντα (50) ευρώ» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«α) επί αποφάσεων Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, από διακόσια (200) μέχρι τετρακόσια (400) ευρώ και επί ποινικών διαταγών πενήντα (50) ευρώ»,.</p>	<p>«α) επί αποφάσεων Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, από διακόσια (200) μέχρι τετρακόσια (400) ευρώ»,.</p>
<p>Άρθρο 23 Νομοτεχνικές παρεμβάσεις στις διατάξεις που αφορούν στην κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 2664/1998 και άρθρου 59 ν. 5197/2025</p> <p>1. Στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί των πρώτων εγγραφών και της προθεσμίας αμφισβήτησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο έκτο εδάφιο η λέξη «περιλαμβάνονται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εναγόμενο είναι», β) στο δέκατο εδάφιο οι λέξεις «Έως τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, η οποία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, γνωστοποιείται στο Ελληνικό Δημόσιο τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Συνεδρία,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση που εναγόμενο είναι το Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται από τον διαμεσολαβητή εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας και έως τη διενέργεια της», γ) προστίθενται εδάφια δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον κτηματολογικού διαμεσολαβητή που επιλέγεται από ειδικό μητρώο, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 10 του ν. 4640/2019 (Α' 190). Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης των εναγόμενων στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό του διαμεσολαβητή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο και διορθώνεται η ανακριβής κτηματολογική εγγραφή. Εάν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, επισυνάπτονται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, επί ποινή ακυρότητας, το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών και το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής του στην ηλεκτρονική βάση του Φορέα, κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ) της παρ. 3. Ως προς τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, το περιεχόμενο και την ισχύ του πρακτικού διαμεσολάβησης εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην</p>	

<p>ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 10 του ν. 4640/2019 (Α' 190). Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης των εναγόμενων στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό του διαμεσολαβητή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλο και διορθώνεται η ανακριβής κτηματολογική εγγραφή. Εάν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, επισυνάπτονται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, επί ποινή ακυρότητας, το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών και το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής του στην ηλεκτρονική βάση του Φορέα, κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ) της παρ. 3. Ως προς τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, το περιεχόμενο και την ισχύ του πρακτικού διαμεσολάβησης εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6, στο άρθρο 7 με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας, και στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190), αντίστοιχα. Αν μεταξύ των διαδίκων περιλαμβάνονται το Δημόσιο, Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4640/2019 και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, αυτοί συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, στην οποία εκπροσωπούνται από τον αρμόδιο λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και από τους υπηρετούντες νομικούς συμβούλους, ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή από δικηγόρους με ειδική προστασία, αντιστοίχως. Οι εκπρόσωποι των προσώπων του έκτου εδαφίου λαμβάνουν μέρος στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία και υπογράφουν τα πρακτικά περάτωσης της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, της υπαγωγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης και της επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας. Για τα πρακτικά επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019.</p> <p>Ειδικότερα οι αρμόδιοι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία, μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός εάν εγγράφως δηλώσουν στον Διαμεσολαβητή ότι επιθυμούν τη συμμετοχή τους με φυσική παρουσία. Έως τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, η οποία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, γνωστοποιείται στο Ελληνικό Δημόσιο τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Συνεδρία, παρέχεται στους αρμόδιους λειτουργούς έγγραφο των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή. Σε περίπτωση μη παροχής του ανωτέρω εγγράφου παράγεται τεκμήριο περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας</p>	
---	--

<p>τηλεδιάσκεψης, εκτός εάν εγγράφως δηλώσουν στον Διαμεσολαβητή ότι επιθυμούν τη συμμετοχή τους με φυσική παρουσία. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση, που εναγόμενο είναι το Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται από τον διαμεσολαβητή εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας και έως τη διενέργειά της παρέχεται στους αρμόδιους λειτουργούς έγγραφο των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή. Σε περίπτωση μη παροχής του ανωτέρω εγγράφου παράγεται τεκμήριο περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Για τις προθεσμίες της διαμεσολάβησης με εναγόμενο το Δημόσιο εφαρμόζεται το άρθρο 11 του κ.δ. της 26.6/10.7.1944 (Α' 139), περί δικαστικών διακοπών και αναστολής προθεσμιών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ορίζονται οι αμοιβές των διαμεσολαβητών και ρυθμίζονται όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για τον τρόπο καταβολής της αμοιβής.».</p> <p>2. Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί της κτηματολογικής διαμεσολάβησης σε υποθέσεις με εναγόμενους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και το δημόσιο, προστίθενται οι λέξεις «για αγωγές που κατατίθενται από την ημερομηνία αυτή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Η ισχύς της παρ. 1 όσον αφορά στο Δημόσιο αρχίζει από τις 16.9.2025 για αγωγές που κατατίθενται από την ημερομηνία αυτή.».</p>	<p>Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).».</p> <p>2. Η παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 5197/2025 (Α' 76) έχει ως εξής:</p> <p>«2. Η ισχύς της παρ. 1 όσον αφορά στο Δημόσιο αρχίζει από τις 16.9.2025.».</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 24</p> <p style="text-align: center;">Υπαγωγή της εγκατάλειψης ογκωδών αστικών απορριμμάτων στις περιπτώσεις αξιόποινης</p>	

<p>υποβάθμισης περιβάλλοντος-Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28 ν. 1650/1986</p> <p>Στην παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί των ποινικών κυρώσεων, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Όποιος προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή και χρηματική ποινή 3.000,00 έως 60.000,00 ευρώ. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή και χρηματική ποινή. Αν οι αρνητικές επιπτώσεις της ρύπανσης ή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος είναι, με βάση το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή την έκταση ή τη σημασία της υποβάθμισης, περιορισμένες επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή και χρηματική ποινή.».</p>	<p>Η παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160) έχει ως εξής:</p> <p>«2. Όποιος προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή και χρηματική ποινή 3.000,00 έως 60.000,00 ευρώ. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή και χρηματική ποινή. Αν οι αρνητικές επιπτώσεις της ρύπανσης ή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος είναι, με βάση το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή την έκταση ή τη σημασία της υποβάθμισης, περιορισμένες επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή και χρηματική ποινή.».</p>	
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις

H. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας	

32. Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)

Αθήνα, 4 Σεπτέμβριου 2025

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
KYRIAKOS PIERRAKAKIS 04.09.2025 20:26	GEORGIOS GERAPETRITIS 04.09.2025 19:53	NIKOLAS DENDIAS 05.09.2025 00:10
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
THEODOROS LIVANIOS 04.09.2025 19:53	MICHAIL CHRYSOCHOIDIS 05.09.2025 11:14	CHRISTOS DIMAS 04.09.2025 19:53
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
STAVROS PAPASTAVROU 05.09.2025 11:36	PANAGIOTIS THEODORIKAKOS 04.09.2025 20:19	GEORGIOS FLORIDIS 04.09.2025 19:54
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
VASILEIOS KIKILIAS 04.09.2025 20:02	DIMITRIOS PAPASTERGIOU 04.09.2025 19:57	IOANNIS KEFALOGIANNIS 04.09.2025 21:43
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ		
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
	NIKOLAOS PAPATHANASIS 04.09.2025 21:01	
	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	

Αριθ. 145 / 14 / 2025

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Καθορισμός αδικημάτων και κυρώσεων σε βάρος φυσικών και νομικών προσώπων για παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 και λοιπές διατάξεις»

A. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η προαναφερόμενη Οδηγία (ΕΕ) 2024/1226 και θεσπίζονται κανόνες δικαίου σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα:

1. Τίθενται ο σκοπός και το αντικείμενο του υπόψη σχεδίου νόμου και δίδονται οι έννοιες των όρων που αναφέρονται στις προτεινόμενες διατάξεις.
(άρθρα 1 - 3)

2.a. Περιγράφονται τα αδικήματα παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζονται οι μνημονεύμονες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για ζητήματα απόπειρας, συμμετοχής και παραγραφής εγκλημάτων και ποινών.

Τα προαναφερόμενα αδικήματα εντάσσονται στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν.4557/2018 περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β. Αποσαφηνίζεται η ισχύς των κείμενων διατάξεων σε σχέση με την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και της εχεμύθειας από δικηγόρους και συμβολαιογράφους και αποκλείεται η ποινική ευθύνη σε περίπτωση παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας σε άτομα που έχουν ανάγκη ή εκτέλεσης

δραστηριοτήτων για την υποστήριξη βασικών ανθρώπινων αναγκών.

(άρθρα 4 και 15)

3.a. Προσδιορίζονται οι ποινικές κυρώσεις (φυλάκιση και χρηματικές ποινές) καθώς και οι παρεπόμενες ποινές, οι οποίες επιβάλλονται από το δικαστήριο σε φυσικά πρόσωπα, σε περίπτωση διάπραξης των προαναφερόμενων αδικημάτων.

β. Καθορίζεται η δικαιοδοσία των αρμοδίων δικαστηρίων για την εκδίκαση των ανωτέρω αδικημάτων, ανάλογα με την υπηκοότητα και την ιδιότητα του δράστη, τον τόπο συνήθους κατοικίας του και τον τόπο όπου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα κ.λπ.

γ. Θεμελιώνεται η ευθύνη που υπέχουν τα νομικά πρόσωπα και οντότητες για τα προαναφερόμενα ποινικά αδικήματα και προσδιορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται, τα κριτήρια επιβολής τους και η διαδικασία διαπίστωσης της διάπραξης αυτών, κατ' εφαρμογή των άρθρων 134 και 135 του ν.5090/2024, με δυνατότητα επιβολής και των κυρώσεων των άρθρων 45 και 46 του ν.4557/2018. (άρθρα 5 - 8)

4.a. Προστίθενται τα προαναφερόμενα αδικήματα στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν.4990/2022, περί προστασίας προσώπων που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου.

β. Προβλέπεται η δέσμευση και η δήμευση των μέσων και των προϊόντων των εν λόγω αδικημάτων, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν.4478/2017 καθώς και των άρθρων 40, 42 και 43 του ν.4557/2018 περί πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Υπόκεινται επίσης σε δέσμευση και δήμευση, κατά τα προαναφερόμενα και υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, κεφάλαια και οικονομικοί πόροι που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης ειδικών ανακριτικών πράξεων, κατά το άρθρο 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν.4620/2019), για την ποινική διερεύνηση των εν λόγω εγκλημάτων.

(άρθρα 9 - 11)

5.a. Ορίζεται η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (άρθρο 47 του ν.4557/2018), ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς τον σκοπό αυτό, καθορίζονται και οι αρμοδιότητες αυτής.

β. Περιγράφεται το πλαίσιο της διεθνούς δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας καθώς και της ανταλλαγής πληροφοριών των αρμόδιων ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), τη Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurojust), την

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για την αντιμετώπιση των ποινικών αδικημάτων παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Ανατίθεται, στο Αυτοτελές Τμήμα Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η αρμοδιότητα για τη συλλογή και την επεξεργασία των δικαστικών στατιστικών στοιχείων καθώς και την ετήσια υποβολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **(άρθρα 12 - 14)**

6. Εισάγονται ρυθμίσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν.4620/2019), που αφορούν:

- στην υποβολή αίτησης εξαίρεσης πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης,
- στην ενημέρωση του εγκαλούντα, από τον αρμόδιο για την παραλαβή της έγκλησης ανακριτικό υπάλληλο, για την υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου, με σχετική επισημείωση επί της έκθεσης,
- στην απόρριψη της έγκλησης ελλείψει παραβόλου, με μη επιδοτέα πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα,
- στον κατ' εξαίρεση αποκλεισμό κατηγορουμένου από την πρόσβαση σε επιμέρους υλικό της δικογραφίας,
- στην ένταξη στην αρμοδιότητα του Τριμελούς, αντί του Μονομελούς, Πλημμελειοδικείου των αδικημάτων της βίας κατά δικαστικών προσώπων (παρ. 2 άρθρου 167 ΠΚ), της αθέμιτης επιρροής σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α ΠΚ) και της υπόθαλψης - παρεμπόδισης δικαιοσύνης (άρθρο 231 ΠΚ),
- στην αναπροσαρμογή του ανώτατου ορίου κάθειρξης στις περιπτώσεις επιβολής προσωρινής κράτησης,
- στην επιβολή δικαστικών εξόδων σε βάρος κατηγορουμένου που καταδικάστηκε με έκδοση ποινικής διαταγής [περ. α) παρ.2 άρθρου 577 Κ.Π.Δ.]. **(άρθρα 16 - 21)**

7. Επιτρέπεται, για εξαιρετικούς λόγους και για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, η μετακίνηση ιατροδικαστών και νεκροτόμων σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία. **(άρθρο 22)**

8. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των αμοιβών που καταβάλει το Δημόσιο στους κτηματολογικούς διαμεσολαβητές, ως διάδικο μέρος, και τη ρύθμιση όλων των σχετικών λεπτομερειών για τον τρόπο καταβολής αυτών. **(άρθρο 23)**

9. Συνιστά υποβάθμιση του περιβάλλοντος και ποινικοποιείται η εγκατάλειψη ογκωδών αστικών απορριμμάτων σε δημόσιο χώρο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 24)**

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την καταβολή από το Δημόσιο, ως διαδίκου, των αμοιβών των κτηματολογικών διαμεσολαβητών. (**άρθρο 23 παρ.1**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και θα καθορισθεί με σχετική κ.υ.α..

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την παροχή προστασίας σε πρόσωπα που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν παραβιάσεις περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα, από την παροχή ψυχολογικής υποστήριξης και καταβολή αποζημίωσης στους ανωτέρω για ζημίες που υπέστησαν σε περίπτωση επιβολής αντιποίων από φορείς του δημόσιου τομέα, κατ' εφαρμογή των άρθρων 19 παρ.2 και 20 παρ.1 του ν.4990/2022. (**άρθρο 9**) Το ύψος της εν λόγω ενδεχόμενης δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του προϋπολογισμού του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε – Ε.Φ.Κ.Α.) και του προϋπολογισμού του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (φορείς της Γενικής Κυβέρνησης), κατά περίπτωση

1. Ενδεχόμενη δαπάνη του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. από την καταβολή αποζημίωσης σε δικηγόρους, που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο παροχής νομικών συμβουλών και νομικής συνδρομής σε αναφέροντες αδικήματα παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (**άρθρο 9**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

α) την είσπραξη των χρηματικών ποινών και από τη μετατροπή σε χρηματικές των ποινών φυλάκισης, όπου προβλέπεται, που επιβάλλονται:

- σε βάρος όσων παρεμποδίζουν ή αποπειρώνται να παρεμποδίσουν την υποβολή αναφοράς για αδικήματα παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή προβαίνουν εν γνώσει τους σε ψευδείς αναφορές ή ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις ή παραβιάζουν το καθεστώς της εμπιστευτικότητας ή προβαίνουν σε αντίποινα, στο πλαίσιο παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου, (**άρθρο 9**)

- σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, για τη διάπραξη αδικημάτων

παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (**άρθρα 5, 8)**

- σε περίπτωση εγκατάλειψης ογκωδών αστικών απορριμμάτων σε δημόσιο χώρο, (**άρθρο 24**)

β) τη δέσμευση και δήμευση των μέσων και των προϊόντων των προαναφερόμενων αδικημάτων, καθώς και των κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (**άρθρο 10**)

γ) την είσπραξη αυξημένου παραβόλου, λόγω ένταξης στην αρμοδιότητα του Τριμελούς, αντί του Μονομελούς, Πλημμελειοδικείου των μνημονευόμενων αδικημάτων των άρθρων 167 παρ.2, 167Α και 231 του ΠΚ, (**άρθρο 19**)

δ) την είσπραξη δικαστικών εξόδων, που επιβάλλονται σε βάρος κατηγορουμένου που καταδικάστηκε με έκδοση ποινικής διαταγής. (**άρθρο 21**)

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2025

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU

04/09/2025 20:15

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Καθορισμός αδικημάτων και κυρώσεων σε βάρος φυσικών και νομικών προσώπων για παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 και λοιπές διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την καταβολή από το Δημόσιο, ως διαδίκου, των αμοιβών των κτηματολογικών διαμεσολαβητών. (**άρθρο 23 παρ.1**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και θα καθορισθεί με σχετική κ.υ.α..
2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την παροχή προστασίας σε πρόσωπα που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν παραβιάσεις περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα, από την παροχή ψυχολογικής υποστήριξης και καταβολή αποζημίωσης στους ανωτέρω για ζημίες που υπέστησαν σε περίπτωση επιβολής αντιποίων από φορείς του δημόσιου τομέα, κατ' εφαρμογή των άρθρων 19 παρ.2 και 20 παρ.1 του ν.4990/2022. (**άρθρο 9**) Το ύψος της εν λόγω ενδεχόμενης δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. – φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. από την καταβολή αποζημίωσης σε δικηγόρους, που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο παροχής νομικών συμβουλών και νομικής συνδρομής σε αναφέροντες αδικήματα παραβιάσης των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (**άρθρο 9**)

Η εν λόγω δαπάνη, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
04.09.2025 22:07
Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
04.09.2025 21:35
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ